

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра обліку та аудиту

М.Т. Шендригоренко

АУДИТ

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Кривий Ріг

2016

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра обліку та аудиту

М.Т. Шендригоренко

АУДИТ

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Затверджено на засіданні
кафедри обліку та аудиту
Протокол № 6
від “5” грудня 2016 р.

Схвалено навчально-методичною радою
ДонНУЕТ
Протокол № 4
від “23” грудня 2016 р.

**Кривий Ріг
2016**

УДК 378.147: 657.6 (072)
ББК 65.053я73
Ш 47

Рецензенти:

Л.Я. Шевченко - канд. економ. наук, доцент

Н.О. Слободянюк - канд. економ. наук, доцент

Шендригоренко, М.Т.

Ш 47 Аудит [Текст] : метод. рек. до вивч. дисц. . / М.Т. Шендригоренко; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. обліку та аудиту. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2016. – 65 с.

Методичні рекомендації призначені для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» і включають інформацію щодо змісту модулів та тем дисципліни, планів семінарських занять, завдань для самостійного вивчення та розподілу балів за видами робіт, що виконуються студентами протягом вивчення дисципліни. Методичні рекомендації містять перелік питань для підготовки до підсумкового контролю та перелік основної та додаткової літератури.

УДК 378.147: 657.6 (072)
ББК 65.053я73

© Шендригоренко М.Т., 2016
© Донецький національний
університет економіки і
торгівлі імені Михайла
Туган-Барановського, 2016

ЗМІСТ

ВСТУП	5
ЧАСТИНА 1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	
ЧАСТИНА 2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	19
Змістовий модуль 1. Аудит: сутність та регулювання аудиторської діяльності	20
Змістовий модуль 2. Планування, організація і методика аудиту фінансової звітності	22
Змістовий модуль 3. Порядок узагальнення результатів аудиту	32
ЧАСТИНА 3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	35
Змістовий модуль 1. Аудит: сутність та регулювання аудиторської діяльності	36
Змістовий модуль 2. Планування, організація і методика аудиту фінансової звітності	45
Змістовий модуль 3. Порядок узагальнення результатів аудиту	58

ВСТУП

Робота підприємств та організацій в умовах ринкових відносин і конкурентної боротьби зумовила виникнення нової форми незалежного контролю - аудиту. Необхідність у послугах аудитора спричинили:

- потреба акціонерів, страхових компаній, банків та інших користувачів у об'єктивній і достовірній інформації про фінансово-господарський стан того чи іншого суб'єкта господарювання;
- залежність наслідків прийняття рішень користувачами інформації (власниками, інвесторами, кредиторами та ін.) від якості отриманої інформації;
- необхідність спеціальних знань та навичків для перевірки економічної інформації;
- можливість надання менеджерами недостовірної інформації власникам, акціонерам, кредиторам та іншим користувачам;
- відсутність у користувачів інформації доступу для оцінки її якості.

Відповідно до ст. 3 Закону України «Про аудиторську діяльність», аудиторська діяльність - підприємницька діяльність, яка включає в себе організаційне і методологічне забезпечення аудиту, практичне використання аудиторських перевірок (аудит) та надання інших аудиторських послуг.

Аудит - перевірка даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення незалежної думки аудитора про її достовірність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам законів України, Положень (стандартів) бухгалтерського обліку або інших правил (внутрішніх положень суб'єктів господарювання) згідно з вимогами користувачів. Аудит здійснюють незалежні особи (аудитори), аудиторські фірми, які уповноважені суб'єктами господарювання на його проведення. Аудит може проводитися з ініціативи суб'єктів господарювання, а також: у випадках, передбачених законом (об'єктивний аудит).

Дисципліна «Аудит» забезпечує підготовку студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» і разом з іншими дисциплінами формує інтегрований підхід до економічної підготовки бакалаврів.

Мета – формування системи знань з теоретичних питань аудиту і його методології, практичних навичок здійснення перевірок аудиторами фінансово – господарської діяльності підприємств, організацій. установ.

Завдання: засвоєння теоретичних основ аудиту показників діяльності підприємства; вивчення законодавчих та нормативних актів України, що регулюють здійснення аудиторської діяльності; набуття практичних навичок з організації аудиторської діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- законодавчі акти і нормативні документи, які регламентують порядок ведення бухгалтерського обліку на підприємствах і складання звітності, а також нормативне забезпечення методики проведення аудиторської перевірки;

- етапи аудиторського процесу;
- Міжнародні стандарти аудиту, які регламентують порядок здійснення аудиту та надання супутніх.

Уміти:

- організувати аудиторську перевірку показників звітності на підприємствах;
- організувати нормативно – правове, інформаційне, технічне та інше забезпечення праці аудиторів;
- обирати оптимальні методи здійснення аудиторських процедур і організувати їх виконання;
- складати поточні та підсумкові робочі документи аудитора;
- визначати коло обов'язків працівників аудиторської фірми;
- налагоджувати співпрацю аудитора з адміністрацією підприємства для здійснення ефективної аудиторської перевірки з метою отримання оперативної інформації.

ЧАСТИНА 1.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни
Обов'язкова/ вибіркова дисципліна	обов'язкова дисципліна
Семестр	7
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, години	26
Практичні/семінарські, годин	39
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	85
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	5
самостійної роботи студента	6
Вид контролю	екзамен

1. Програма дисципліни

Мета - формування у студентів знань щодо теоретичних та прикладних засад аудиту і його методології, практичних навичок здійснення перевірок аудитором фінансово – господарської діяльності підприємств, організацій. установ.

Завдання – ознайомлення з теоретичними основами аудиту; дослідження системи законодавчо - нормативного регулювання аудиторської діяльності; дослідження методів аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання; ознайомлення з аудиторським ризиком па порядком його розрахунку; дослідження порядку планування аудиту; ознайомлення з порядком збору аудиторських доказів та складанням робочих документів аудитора; дослідження методики аудиту фінансової звітності підприємства; ознайомлення з порядком складання, структурою і видами аудиторського висновку; дослідження порядку проведення підсумкового контролю; ознайомлення з порядком реалізації матеріалів аудиту; дослідження видів аудиторських послуг та механізму їх практичного здійснення.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		л	п	лаб	срс
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Аудит: сутність та регулювання аудиторської діяльності					
Тема 1. Сутність і предмет аудиту	10	2	2		6
Тема 2. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення	12	2	2		8
Тема 3. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання	14	2	4		8
Разом за змістовим модулем 1	36	6	8		22
Змістовий модуль 2. Планування, організація і методика аудиту фінансової звітності					
Тема 4. Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю	14	2	4		8
Тема 5. Планування аудиту	14	2	4		8
Тема 6. Аудиторські докази та робочі документи аудитора	14	2	4		8
Тема 7. Аудит фінансової звітності	14	2	4		8
Разом за змістовим модулем 2	56	8	16		32
Змістовий модуль 3. Порядок узагальнення результатів аудиту					
Тема 8. Аудиторський висновок та інші підсумкові документи	18	4	4		6
Тема 9. Підсумковий контроль	13	2	3		8
Тема 10. Реалізація матеріалів аудиту	15	2	4		9
Тема 11. Аудиторські послуги, їх об'єкти і види	16	4	4		8
Разом за змістовим модулем 3	58	12	15		31
Усього годин	150	26	39		85

4. Теми семінарських /практичних/ лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема заняття	Години
1	Семінар – розгорнута бесіда Сутність і предмет аудиту	2
2	Семінар - дискусія Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення	2
3	Семінар з виконанням розрахункових задач Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання	4
4	Семінар з виконанням розрахункових задач Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю	4
5	Семінар з виконанням розрахункових задач Планування аудиту	4
6	Семінар з виконанням розрахункових задач Аудиторські докази та робочі документи аудитора	4
7	Семінар з виконанням розрахункових задач Аудит фінансової звітності	4
8	Семінар виконанням розрахункових задач Аудиторський висновок та інші підсумкові документи	4
9	Семінар - дискусія Підсумковий контроль	3
10	Семінар - дискусія Реалізація матеріалів аудиту	4
11	Семінар - дискусія Аудиторські послуги, їх об'єкти і види	4

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей, статей за обраною темою.
3. Добір статистичної інформації щодо кількості та результатів роботи аудиторських фірм за областями України.
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема заняття	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. Аудит: сутність та регулювання аудиторської діяльності			
Семінар – розгорнута бесіда	6	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань: виникнення аудиту та розвиток	Тестування, фронтальне та індивідуальне

Сутність і предмет аудиту		аудиторської діяльності; поняття про аудиторську діяльність та її складові; класифікація аудиту за певними ознаками та її практичне застосування; предмет та об'єкти аудиту; відмінності аудиту від ревізії фінансово - господарської діяльності підприємства. Джерела [3,4, 5,6, 7, 9]. 2. Самотестування. 3. Розв'язання запропонованих керівником курсу ситуаційних завдань.	опитування
Семинар - дискусія Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення	8	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань: управління аудиторською діяльністю в Україні; правове регулювання аудиторської діяльності; організація аудиторської діяльності; аудитор, його статус і сертифікація; застосування комп'ютерних технологій в аудиті. Джерела [1, 2, 3, 5, 6]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, дискусія, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
Семинар з виконанням розрахункових задач Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання	8	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань: метод аудиторської діяльності; ознаки та критерії оцінювання фінансової звітності; вибір методів і прийомів аудиторської перевірки. Джерело [3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11]. 2. Самотестування. 3. Розв'язання запропонованих керівником курсу ситуаційних завдань і задач. 4. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання ситуаційних завдань та задач
Разом змістовий модуль 1	22		
Змістовий модуль 2. Планування, організація і методика аудиту фінансової звітності			
Семинар з виконанням розрахункових задач Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю	8	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань: поняття про аудиторський ризик та його складові; модель аудиторського ризику та використання її на практиці; поняття про суттєвість та її оцінювання; обман та помилка: визначення та фактори, що їх зумовлюють; вивчення та оцінювання системи внутрішнього контролю; комп'ютерне шахрайство: визначення та ознаки. Джерело [3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12]. 2. Самотестування. 3. Розв'язання запропонованих керівником курсу ситуаційних завдань і задач. 4. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання ситуаційних завдань та задач
Семинар з виконанням розрахункових задач Планування аудиту	8	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань: процес проведення аудиту та його стадії; клієнти аудиторських фірм і критерії їхнього вибору; планування аудиторської перевірки; аудиторські процедури, їхнє призначення та види; планування аудиту в комп'ютерному середовищі. Джерело [1, 2, 6, 7, 9, 11]. 2. Самотестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання ситуаційних завдань та задач

		3. Розв'язання запропонованих керівником курсу ситуаційних завдань і задач.	
Семінар з виконанням розрахункових задач Аудиторські докази та робочі документи аудитора	8	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань: аудиторські докази, їхні види; прийоми і процедури отримання аудиторських доказів; використання роботи інших фахівців; поняття про робочі документи аудитора та їх класифікація; порядок зберігання і використання робочих документів аудитора. Джерело [3, 5,6, 7, 8, 10]. 2. Самотестування. 3. Розв'язання запропонованих керівником курсу ситуаційних завдань і задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання ситуаційних завдань та задач
Семінар з виконанням розрахункових задач Аудит фінансової звітності	8	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань: якісні характеристики фінансової звітності та її користувачі; основні процедури та методика перевірки обліку та фінансової звітності; методика дослідження форм фінансової звітності; аудит облікової політики; аналіз стану та результатів діяльності підприємства при проведенні аудиту. Джерело [4, 6, 9,11, 12]. 2. Самотестування. 3. Розв'язання запропонованих керівником курсу ситуаційних завдань і задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання ситуаційних завдань та задач
Разом змістовий модуль 2	32		
Змістовий модуль 3. Порядок узагальнення результатів аудиту			
Семінар з виконанням розрахункових задач Аудиторський висновок та інші підсумкові документи	6	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань: структура аудиторського висновку та загальні вимоги до нього; види аудиторських висновків; порядок складання та подання аудиторських висновків; інші підсумкові документи за наслідками аудиту. Джерело [3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12]. 2. Самотестування. 3.Розв'язання запропонованих керівником курсу ситуаційних завдань і задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання ситуаційних завдань та задач
Семінар - дискусія Підсумковий контроль	8	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань: якості аудиторських послуг; події після дати балансу. Джерело [3, 4, 5, 6]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, дискусія, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
Семінар - дискусія Реалізація матеріалів аудиту	9	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань: рішення користувачів звітності за результатами аудиту; відповідальність суб'єктів аудиторської діяльності. Джерело [3, 4, 5, 6, 7, 9, 11]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, дискусія, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
Семінар - дискусія Аудиторські послуги, їх	8	1. Опрацювати конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення питань: 2. Самотестування. поняття про послуги аудиторських фірм та їх види; супутні та інші послуги.	Тестування, дискусія, фронтальне та індивідуальне опитування,

об'єкти і види		Джерело [3, 4, 5, 7, 10, 12]. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	понятійний диктант
Разом змістовий модуль 2	31		
Разом	85		

7. Результати навчання

1.	Знання теоретичних основ зовнішнього (незалежного) аудиту, а саме: сутності, завдань і функцій; основних принципів його побудови
2.	Знання законодавчо – нормативних документів, які регламентують порядок організації та проведення обов'язкового і ініціативного аудиту
3.	Знання методів і прийомів аудиту
4.	Знання основних положень Міжнародних стандартів аудиту
5.	Розуміння порядку розрахунку аудиторського ризику та визначення рівня суттєвості в аудиті
6.	Розуміння порядку обрання підприємства – клієнта та складання підготовчих документів на проведення аудиту (листа – зобов'язання, договору, плану, програми аудиту)
7.	Розуміння методів аудиту (документальний контроль, аналітичні тести, сканування, експертна оцінка, суцільна перевірка, вибіркова перевірка тощо).
8.	Уміння виявити і розрізнити обман і помилку у первинних бухгалтерських документах, облікових регістрах і формах звітності
9.	Уміння застосовувати суцільний і вибірковий метод перевірки первинної бухгалтерської документації, облікових регістрів і форм звітності підприємства
10.	Уміння складати робочі документи аудитора за результатами аудиту фінансової звітності підприємства
11.	Уміння складати різні види аудиторського висновку
12.	Уміння організувати та забезпечити професійну діяльність в колективі аудиторської фірми
13.	Уміння застосовувати набуті знання щодо організації аудиторської перевірки у конкретних практичних ситуаціях
14.	Уміння приймати управлінські рішення для ліквідації виявлених порушень та запобігання їх виникнення у майбутньому

8. Методи викладання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: на протязі семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Задачі, завдання, кейси, тощо	Обговорення теоретичних питань теми	Індиві- дуальне завдання	ПМК	Сума балів
Модуль 1						
Змістовий модуль 1						
Тема 1	1	2	1			4
Тема 2	1	2	1			4
Тема 3	1	2	1	3		7
Разом змістовий модуль 1	3	6	3	3	3	18
Змістовий модуль 2						
Тема 4	1	2	1			4
Тема 5	1	2	1			4
Тема 6	1	2	1			4
Тема 7	1	2	1			4
Разом змістовий модуль 2	4	8	4		3	19
Змістовий модуль 3						
Тема 8	1	2	1			4
Тема 9	1		1			2
Тема 10	1		1			2
Тема 11	1		1			2
Разом змістовий модуль 3	4	2	4		3	13
Усього модуль 1	11	16	11	3	9	50

Оцінювання студентів при проведенні екзамену без використання комп'ютерної програми «MyTest»

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:

0-40 балів - теоретична частина (тестування);

0-10 балів – практична частина (розрахункове завдання).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань). Оцінювання тестових завдань (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі

підрахунку кількості правильних тестів. Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання теоретичної частини екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання практичної частини (1 розрахункове завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини.

Шкала оцінювання практичної частини

Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Оцінювання студентів при проведенні екзамену без використання комп'ютерної програми «MyTest»

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:

0-40 балів - теоретична частина (тестування);

0-10 балів – практична частина (розрахункове завдання).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань). Оцінювання тестових завдань (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі підрахунку кількості правильних тестів. Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання теоретичної частини екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання практичної частини (1 розрахункове завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини.

Шкала оцінювання практичної частини

Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
59-30	FX	2, «незадовільно»
0-29	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Комплекти індивідуальних завдань.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. Сіменко І.В., Сухарева Л.О. Аудит: навч. посіб. / І.В. Сіменко, Л.О. Сухарева [та ін.]. – 2-е вид., допов. і перероб. - Донецьк: ДонНУЕТ, 2013. – 485 с.
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України [від 16.07.1999 р. № 996-XIV] [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.nibu.factor.ua/ukr/info/Zak_basa/Z996/>
3. Про аудиторську діяльність [від 22.04.93 р. № 3126-XII] [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.nibu.factor.ua/ukr/info/Zak_basa/>
4. Бодюк А.В. Методологічні й нормативно - правові аспекти аудиту підприємницької діяльності: [монографія] /А.В. Бодюк. – К.: Кондор, 2011. – 356 с.
5. Верига Ю. А. Бухгалтерський облік і аудит: Термінологічний українсько – російсько - англійський словник / Ю. А. Верига. – К.: ЦУЛ, 2012. – 292 с.
6. Виноградова М.О. Аудит. Практикум: [Навч. посіб.]/М.О. Виноградова. – К.: Кондор, 2014. - 500 с.
7. Немченко В.В. Аудит : Підручник /В.В. Немченко — К: Центр учбової літератури, 2012.- 535с.
8. Немченко В.В., Редько О.Ю. Аудит. Основи державного, незалежного, професійного та внутрішнього аудиту: Підручник / В.В. Немченко, О.Ю. Редько. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 540 с.
9. Никонович М.О. Аудит: Підручник / М.О. Никонович, К.О. Редько; за ред. Є.В. Мниха. – К.: Київ. нац. торг. - екон. ун-т, 2014. – 748 с.
10. Огійчук М.Ф. Аудит : організація і методика : [Навч. посіб.]/ М.Ф. Огійчук, І.Т. Новіков, І.І. Рагуліна – 2-е вид., перероб. і доп. – К. : Алерта, 2012. – 664 с.
11. Петренко С.М. Аудит: теорія і практика застосування міжнародних стандартів: [Навч. посіб.]/ С.М. Петренко, І.М. Пальцун. – Львів: «Магнолія 2006», 2013. – 520 с.
12. Смоляр Л. Г. Облік і аудит: [Навч. посіб.]. / Л.Г. Смоляр, Р.Ю. Овчарик, О.В. Кам'янська. – К. : Ліра-К, 2013. – 616 с.

Допоміжна

13. Методичні рекомендації з рейтингування аудиторських фірм України/ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://www.apu.com.ua/content>>.
14. Перелік послуг, які можуть надавати аудитори (аудиторські фірми)/ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://www.apu.com.ua/content>>.

15. Порядок ведення Реєстру аудиторських фірм та аудиторів/ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <[http:// www.apu.com.ua/content](http://www.apu.com.ua/content)>
16. Порядок застосування до аудиторів (аудиторських фірм) стягнень за неналежне виконання професійних обов'язків / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <[http:// www.apu.com.ua/content](http://www.apu.com.ua/content)>.
17. Порядок проведення перевірок матеріалів скарг, які надходять до Аудиторської палати України / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <[http:// www.apu.com.ua/content](http://www.apu.com.ua/content)>.
18. Положення про сертифікацію аудиторів/ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <[http:// www.apu.com.ua/content](http://www.apu.com.ua/content)>.
19. Положення про комісію АПУ з контролю якості та професійної етики / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <[http:// www.apu.com.ua/content](http://www.apu.com.ua/content)>.
20. Положення про постійне удосконалення професійних знань аудиторів України / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <[http:// www.apu.com.ua/content](http://www.apu.com.ua/content)>.
21. Статут Аудиторської палати України / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <[http:// www.apu.com.ua/content](http://www.apu.com.ua/content)>.
22. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Організація і методика аудиту: Підручник / Л. П. Кулаковська, Ю. В. Піча. – К. : Каравела, 2012 . – 544 с.
23. Немченко В.В. Практичний курс внутрішнього аудиту: Підручник / В.В. Немченко, В.П. Хомутенко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 240с.

Інформаційні ресурси

24. Верховна Рада України [Електронний ресурс]: офіційний сайт – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua> – Назва з екрана.
25. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]: офіційний веб – сайт. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>. – Назва з екрана.
26. Міністерство економіки України [Електронний ресурс]: офіційний веб – сайт. – Режим доступу: <http://me.kmu.gov.ua>. – Назва з екрана.
27. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]: офіційний веб – сайт. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>. – Назва з екрана.
28. Електронний фонд Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua> – Назва з екрана.
29. Журнал «Аудит сьогодні» [Електронний ресурс]: офіційний веб – сайт. – Режим доступу:<http://www.j-as.com>.
30. Журнал «Аудит» [Електронний ресурс]: офіційний веб – сайт. – Режим доступу:<http://www.jurnal-audit.ru>.
31. Журнал «Аудитор України» [Електронний ресурс]: офіційний веб – сайт. – Режим доступу: <http://audukr.com.ua>.

ЧАСТИНА 2
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ
ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

АУДИТ: СУТНІСТЬ ТА РЕГУЛЮВАННЯ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Сутність і предмет аудиту **Семінар – розгортуга бесіда**

План заняття:

1. Дискусійне обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Виникнення аудиту та розвиток аудиторської діяльності.
2. Поняття про аудиторську діяльність та її складові.
3. Класифікація аудиту за певними ознаками та її практичне застосування;
4. Предмет та об'єкти аудиту.
5. Відмінності аудиту від ревізії фінансово-господарської діяльності підприємства.

2. Індивідуальне тестування.

3. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.

Тема 2. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення **Семінар - дискусія**

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Управління аудиторською діяльністю в Україні.
2. Правове регулювання аудиторської діяльності.
3. Організація аудиторської діяльності.
4. Аудитор, його статус і сертифікація.
5. Застосування комп'ютерних технологій в аудиті.

2. Індивідуальне тестування.

3. Понятійний диктант.

Тема 3. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання **Семінар з виконанням розрахункових задач**

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Метод аудиторської діяльності.
2. Ознаки та критерії оцінювання фінансової звітності.
3. Вибір методів і прийомів аудиторської перевірки.

2. Практичні завдання.

Завдання 1.

Розглянути наведені ситуації та визначити, за допомогою якого методу аудиту можна встановити факт порушення.

Ситуація 1. Паливно-мастильні матеріали, що надійшли від постачальника, не оприбутковані в обліку.

Ситуація 2. Відображена фіктивна сума авансу постачальнику.

Ситуація 3. Показники рентабельності підприємства набагато нижчі, ніж середній показник по галузі.

Ситуація 4. У всіх видаткових касових ордерах відсутнє санкціонування видачі готівки керівником.

Ситуація 5. У розрахунково-платіжній відомості неправильно визначено суму утримань податку з доходів фізичних осіб.

Ситуація 6. Придбаний малоцінний необоротний актив відображений у складі основних засобів.

Ситуація 7. Виявлено безпідставне отримання страхового відшкодування вартості загиблих посівів озимих зернових культур.

Ситуація 8. В акті на списання матеріальних цінностей завищено витрати фарби на малярні роботи.

Ситуація 9. Виявлено відсутність Головної книги на підприємстві.

Ситуація 10. У складі активів підприємства облікована дебіторська заборгованість не визнана покупцем.

Завдання 2.

За наведеними ситуаціями встановити порушення, їх наслідки та методи виявлення:

Ситуація 1. Врегулювання інвентаризаційних різниць здійснювалося без оформлення протоколу рішення інвентаризаційної комісії. Головний бухгалтер за вказівкою директора списав з підзвіту МВО Калитько І.І. нестачу різних цінностей як склобій при транспортуванні на підставі службової записки

завскладом. Нестачу віднесено на загально виробничі витрати.

Ситуація 2. В листопаді поточного року відповідно до розпорядження головного бухгалтера списана дебіторська заборгованість, що виникла 2 роки тому та не підтверджена актом звірки у сумі 13600 грн.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2 ПЛАНУВАННЯ, ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Тема 4. Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю Семинар з виконанням розрахункових задач

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Поняття про аудиторський ризик та його складові.
2. Модель аудиторського ризику та використання її на практиці.
3. Поняття про суттєвість та її оцінювання.
4. Обман та помилка: визначення та фактори, що їх зумовлюють.
5. Вивчення та оцінювання системи внутрішнього контролю.
6. Комп'ютерне шахрайство: визначення та ознаки.

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання.

Завдання 1.

Визначити характерні риси ризиків аудиторської діяльності (таблиця 2.1). Заповнити таблицю.

Таблиця 2.1 - Ризики та їх характерні риси

№ з/п	Номер правильного визначення	Показник	Характерні риси
1		Ризик аудиту або загальний ризик	1. Ймовірність того, що виконані аудитором процедури перевірки та проведений ним аналіз фінансової звітності не виявлять суттєвих помилок.

2		Внутрішній ризик	2. Ймовірність пред'явлення претензій на адресу аудиторської фірми (аудитора) з боку клієнтів та інших зацікавлених в результатах аудиту сторін, з якими було укладено угоду на проведення незалежної аудиторської перевірки, і небезпечність виникнення фінансових збитків від заняття
3		Ризик невідповідності внутрішнього контролю	3. Ймовірність того, що системи внутрішнього контролю не дадуть аудитору інформації або не виявлять суттєвих помилок та переколючень.
4		Ризик не виявлення помилок	4. Ймовірність того, що аудитор зробить неправильний висновок з результатів виконаних ним процедур перевірки, а саме за неправильно складеною фінансовою звітністю буде надано аудиторський висновок без застережень, і навпаки (перша
5		Ризик аналізу	5. Існування внутрішнього ризику залежить від характеру бізнесу підприємства і умов, у яких воно здійснює свою діяльність, котрі неможливо перевірити засобами зовнішнього контролю. Безумовно, що галузі високих технологій виробництва більш захищені від впливів внутрішнього ризику, ніж традиційні галузі. Оцінка товарно-матеріальних залишків і засобів
6		Ризик не правильного визначення розміру суттєвості	6. Ймовірність того, що процедури аналізу не приведуть до виявлення суттєвих помилок.
7		Ризик визначення неправильного методу вибірки	7. Ймовірність того, що суттєві помилки не можуть бути знайдені під час виконання процедур перевірки (цей ризик є складовою
8		Ризик помилок в господарській діяльності	8. Ймовірність того, що вибраний метод вибіркової перевірки не приведе аудитора до виявлення суттєвої помилки (цей ризик є складовою частиною ризику невиявлення

Завдання 2.

Визначити прийнятний рівень внутрішнього ризику виходячи з того, що аудитор планує ризик не виявлення - 0,2, обчислив ризик контролю - 0,3 та планує скористатися мінімальним рівнем загального аудиторського ризику.

Завдання 3.

На основі комплексу фінансової звітності промислового підприємства за 2016 рік визначити суттєвість відхилень за найменшим значенням відповідного ключового показника.

Примітка: обираються практичні дані підприємства на підставі якого була написана курсова робота чи звіт з практики (таблиця 2.2).

Таблиця 2.2 - Ключові показники для визначення суттєвості в практиці аудиторських фірм України

Показник	Попереднє судження про суттєвість, %	
	мінімум	максимум
Дохід від реалізації	0,2	0,5
Результат від господарської діяльності до оподаткування	2	5
Вартість основних засобів	1	2
Вартість майна	0,5	1
Витрати підприємства	0,3	0,8

Завдання 4.

Виконати тест (таблиця 2.3), проставивши відповідні позначки напроти наведених нижче тверджень (так – «+», ні – «-»):

Таблиця 2.3 - Тест для поточного контролю знань з питання «Оцінка системи внутрішнього контролю»

Відповідь	№ з/п	Твердження
	1	Бухгалтерський контроль - це заходи, спрямовані на збереження активів, пасивів тощо.
	2	Процедури контролю - це: санкціонування; розподіл прав і обов'язків; документування.
	3	Призначення, переведення та звільнення МВО - право виключно керівника.
	4	Головний бухгалтер, на відміну від керівника, не несе відповідальності за дотримання єдиних методологічних засад обліку.
	5	При звільненні з посади головного бухгалтера останній передає новому головному бухгалтеру лише ключі від кабінету і сейфа.
	6	Чи є різниця між адміністративним і бухгалтерським контролем?
	7	Підприємство зобов'язане дотримуватися прийнятої облікової політики протягом року.
	8	Чи обов'язково повинен бути складений документ про здійснену господарську операцію?
	9	Чи може касир одноосібно санкціонувати видачу готівки?

**Тема 5. Планування аудиту
Семінар з виконанням розрахункових задач**

План заняття:

1.Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Процес проведення аудиту та його стадії.
2. Клієнти аудиторських фірм і критерії їхнього вибору.
3. Планування аудиторської перевірки .
4. Аудиторські процедури, їхнє призначення та види.
5. Планування аудиту в комп'ютерному середовищі.

2. *Індивідуальне тестування.*

3. *Практичні завдання.*

Завдання 1.

Надати характеристику організаційним етапам аудиту (рисунок 2.1).

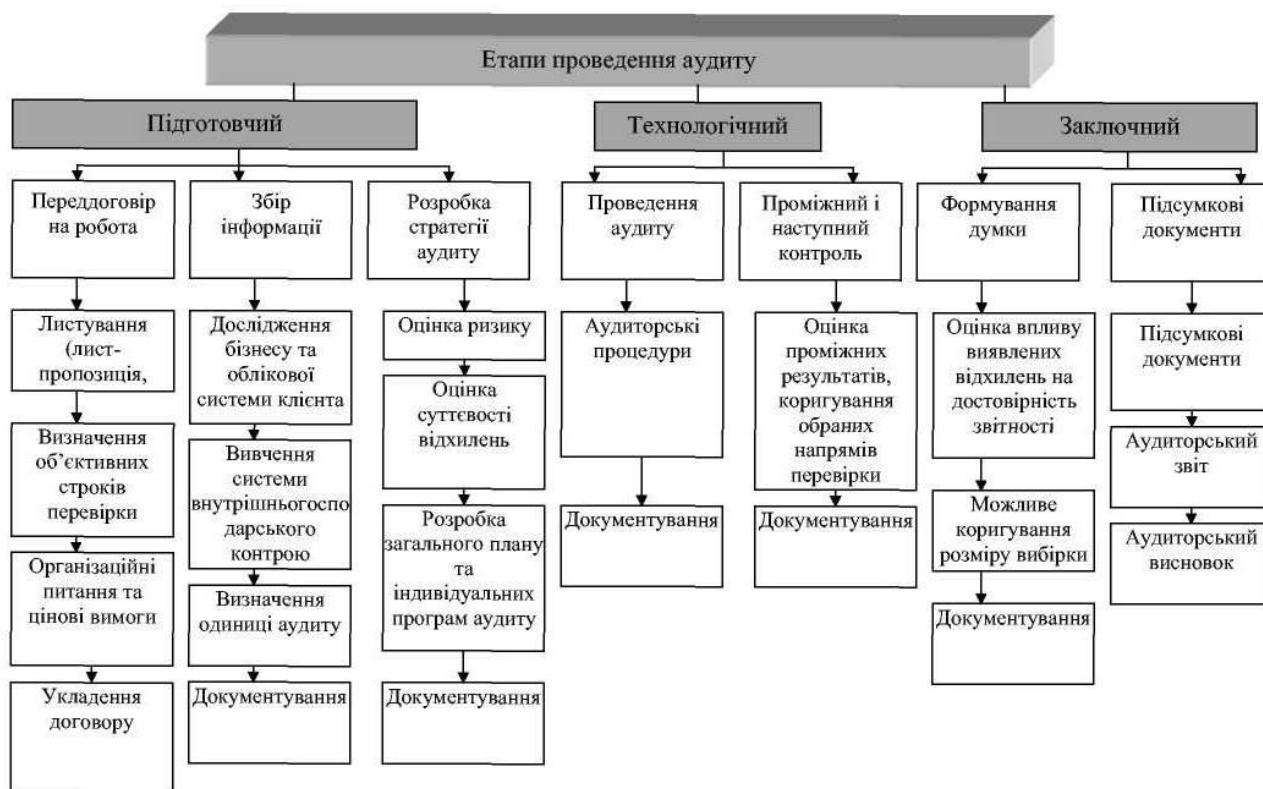

Рисунок 2.1 - Організаційні етапи аудиту

Завдання 2.

Необхідно:

1.Скласти Загальний план аудиту ПАТ «Вікторія» (основна діяльність - переробка сільськогосподарської сировини на давальницьких умовах).

2.Вказати, які питання надають можливість розкрити зміст таких розділів Загального плану аудиту:

- розуміння бізнесу підприємства - клієнта;
- система обліку та внутрішнього контролю;
- визначення ризику та суттєвості;
- час і повнота процедур за окремими об'єктами;
- координація, керівництво, нагляд і перевірка;

- інші аспекти (дослідження безперервності діяльності підприємства; характер і час надання висновку; інші форми інформування суб'єкта господарювання, передбачені завданням аудиту).

Тема 6. Аудиторські докази та робочі документи аудитора Семінар з виконанням практичних задач

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Аудиторські докази, їхні види.
2. Прийоми і процедури отримання аудиторських доказів.
3. Використання роботи інших фахівців.
4. Поняття про робочі документи аудитора та їхня класифікація.
5. Порядок зберігання і використання робочих документів аудитора.

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання.

Завдання 1.

З'ясувати функції робочих документів, навести приклади (рисунок 2.1).

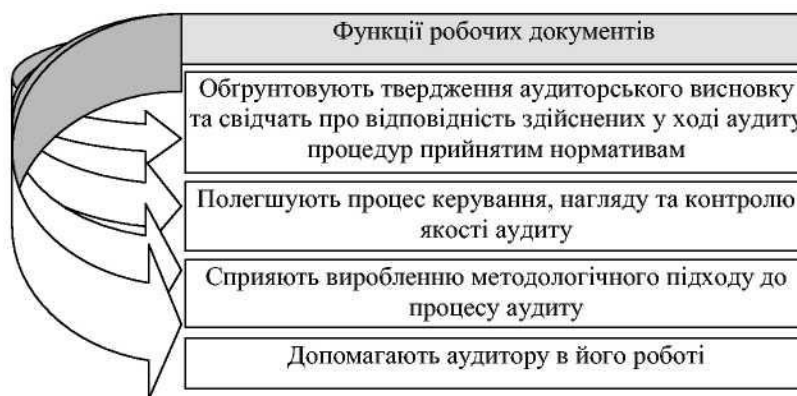

Рисунок 2.1 - Функції робочих документів

Завдання 2.

Проаналізувати класифікацію робочих документів аудитора (рисунок 2.2). Навести приклади робочих документів.

Рисунок 2.2 - Класифікація робочих документів аудитора

Завдання 3.

Необхідно:

1. Оформити робочий документ про спостереження за проведенням інвентаризації на досліджуваному підприємстві та вибірковою перевіркою її результатів.

2. Скласти лист аудитора до керівництва підприємства, в якому дати загальну оцінку проведеній інвентаризації, рекомендації та внести корективи.

Вихідні дані:

У ПАТ «Калина» в Наказі про облікову політику відповідальність за організацію інвентаризації активів і зобов'язань несе заступник головного бухгалтера, який повинен створити необхідні умови для її проведення у стислі строки, визначити об'єкти, кількість і строки проведення інвентаризації.

Обов'язкова інвентаризація проводиться лише перед складанням річної бухгалтерської звітності, крім майна, цінностей, що залучені на умовах оренди.

У товаристві є два склади по зберіганню сільськогосподарської продукції. МВО по обох складах – Петров О.П. Інвентаризація згаданих складів проводиться в один день, причому по складу 1 - в першій половині дня, а по складу № 2 - у другій половині дня.

Під час інвентаризації операції з оприбуткування і відпуску ТМЦ документуються у звичайному порядку.

Зразок 1

Аудиторська фірма «Лідер»
Замовник ПАТ «Калина»
від 25.06.2015 р.
Дата проведення – 10 днів

ПРОТОКОЛ

В ході спостереження виявлено, що у акті інвентаризації, яка була проведена на чолі з Комаровим А.С., зафіксовано наступні порушення:

1) відповідальність за організацію інвентаризації несе заступник головного бухгалтера, а не особисто головний бухгалтер і керівник підприємства. Це суперечить вимогам Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань № 879.

Дописаги наступні порушення.

Голова комісії:

(посада)

_____ Комаров А.С.

(прізвище)

Зразок 2

Лист аудитора до керівництва ПАТ «Калина»

Аудиторська фірма «Лідер»
Замовник ТОВ «Калина»
від 25.06.2015 р.
Дата проведення 10 днів

Керівнику ПАТ «Калина», Кушніренко В.М., подається інформація про результати інвентаризації, яка проводилася на підприємстві.

Порушення	Пропозиції
1. В Наказі про облікову політику відповідальність за організацію інвентаризації несе заступник головного бухгалтера, який повинен створити необхідні умови для її проведення у стислі строки, визначити об'єкти, кількість і строки проведення інвентаризації. 2. <u>Дописаги порушення та пропозиції за умовою задачі.</u>	1. Треба в Наказі про облікову політику зазначити те, що відповідальність за організацію інвентаризації несе згідно чинних нормативних документів керівник підприємства та головний бухгалтер.

Отже, зазначаємо, що інвентаризація, яка була проведена на чолі з Комаровим А.С., виявила на підприємстві порушення, які були зафіксовані і викладені вище. Нами були надані пропозиції і рекомендації щодо ліквідації тих порушень, які були виявлені.

Завдання 4.

Скласти робочі документи за результатами аудиторського дослідження.
Вихідні дані.

Ситуація 1. У березні поточного року оприбутковано продукцію столярного цеху: блоки віконні – 32 шт., блоки дверні – 28 шт. Калькуляція продукції столярного цеху відсутня. Перевіркою нормування витрат пиломатеріалів встановлено (таблиця 2.1):

Таблиця 2.1 - Виписка з книги складського обліку матеріалів

Дошка соснова		
Дата	Зміст операції	Кількість, м ³
1.03	Списано на виробничі витрати (блоки віконні)	40
2.03	Списано на господарські витрати	8
3.03	Списано на виробничі витрати (блоки дверні)	35
4.03	Списано на ремонт приміщення	10

Спеціальною перевіркою встановлено, що норми витрат пиломатеріалів на підприємстві: блок віконний - 0,28 м³, блок дверний - 0,38 м³. Реалізаційна ціна продукції: блок віконний - 1200 грн, блок дверний - 1300 грн.

Оцінити повноту оприбуткування виготовленої продукції.

Ситуація 2. Працівник Короленко Р.Л. перебував у відрядженні у м. Кременчуці з 14 лютого до 19 лютого поточного року. У день від'їзду з каси підприємства ним було одержано аванс у розмірі 2060 грн. 25 лютого поточного року затверджено звіт від підзвітної особи за такими витратами (таблиця 2.2):

Таблиця 2.2 - Витяг зі звіту підзвітної особи

Дата	Зміст	Сума, грн.
14.02.	проїзд Полтава — Кременчук	116-00
19.02.	проїзд Кременчук — Полтава	116-00
	Проживання у готелі (з дворазовим харчуванням) 3 доби (рахунок № 256)	540-00
	2 доби (службова записка адміністратора готелю)	320-00
14.02.	Бронювання місця у готелі	140-00
25.02.	Добові (5 діб)	325-00

Оцінити правомірність здійснення та відшкодування витрат на відрядження.

Тема 7. Аудит фінансової звітності Семінар з виконанням розрахункових задач

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Якісні характеристики фінансової звітності та її користувачі.
2. Основні процедури та методика перевірки обліку та фінансової звітності.
3. Методика дослідження форм фінансової звітності.
4. Аудит облікової політики.
5. Аналіз стану та результатів діяльності підприємства при проведенні аудиту.

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання.

Завдання 1.

Підготувати письмово обґрунтовані відповіді на питання:

1. Яку інформацію може одержати аудитор, аналізуючи облікову політику підприємства?
2. Яку інформацію може одержати аудитор, аналізуючи установчі документи підприємства?
3. За допомогою яких документів аудитор може визначити повноваження керівництва?
4. Охарактеризувати контрольні моменти аудиту активів (необоротні активи, виробничі запаси, грошові кошти, дебіторська заборгованість, витрати майбутніх періодів).
5. Охарактеризувати контрольні моменти аудиту пасивів (власний капітал, зобов'язання, доходи майбутніх періодів).
6. Назвати основні порушення готівкового обігу, за які накладаються стягнення.
7. Яка мета аудиту розрахунків з бюджетом?

Завдання 2.

Необхідно:

1. Здійснити документальний контроль оборотної відомості по рахунку 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками» (таблиця 2.1) за формою, змістом та арифметично.
2. Визначити перелік необхідної інформації (реєстри аналітичного, синтетичного обліку, інші документи) для здійснення аудиторської перевірки

операцій, відображених у документі.

3. Визначити конкретні завдання аудиту з перевірки операцій, відображених у документі.

Таблиця 2.1 - Оборотна відомість по балансовому рахунку 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальникам» за грудень поточного року (дані умовні для зручності розрахунку)

Аналітичний рахунок	Сальдо на початок періоду		Оборот		Сальдо на кінець періоду	
	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
1	2	3	4	5	6	7
ТОВ «Авіас»			1940,60	1940,60		
ДП «Автотехсервіс»		8,46				8,46
ТОВ «Агро-Союз»		4,88				4,88
ТОВ «Арт-Дизайн»						
МПП «Біном»	8,00				8,00	
Ліквідаційна комісія		2798,90				2798,90
ПАТ «Нафтопродукт»		0,09				0,09
ТОВ «Ода-Україна»	105,00			105,00	210,00	
Оржицька селищна Рада				276,40		276,40
Полтавський обл. учбово-вид. центр.	23,00				23,00	
ПАТ «Полтаваобленерго»		150880,57	39733,00	0,00		111147,57
ПАТ «Райагрохім»		96,00			96,00	
ФОП «Северин ЛТД»			180,00	180,00		
ТОВ «Техсервіс»		0,83				0,83
ПАТ «Укртелеком»		452,01	3,79	54,30		401,5
Укрпошта			98,32	98,32		
ПАТ «Укрспецсервіс»						
ПАТ «Укртранс»	16,50					
Розгорнуте сальдо	248,5	154145,74	41955,71	2654,62	143,5	114739,65
Разом		153897,24	41955,71	2654,62		114596,15

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 ПОРЯДОК УЗАГАЛЬНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АУДИТУ

Тема 8. Аудиторський висновок та інші підсумкові документи Семінар з виконанням розрахункових задач

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Структура аудиторського висновку та загальні вимоги до нього.
2. Види аудиторських висновків.
3. Порядок складання та подання аудиторських висновків.
4. Інші підсумкові документи за наслідками аудиту.

2. Індивідуальне тестування.

3. Практичні завдання.

Завдання 1.

Здійснити аналіз і дати критичну оцінку тексту аудиторського висновку.

Вихідні дані.

(фрагмент аудиторського висновку)

...Нами було перевірено фінансову звітність ПАТ «Калина» від статті 1000 до статті 1600 відповідно до аудиторських стандартів. На нашу думку, фінансова звітність правдиво та об'єктивно відображає фінансовий стан підприємства на 31.12.20 -р., розмір прибутку та напрями його використання і складена відповідно до Закону України «Про аудиторську діяльність»...

Завдання 2.

За наведеною ситуацією скласти аудиторський висновок відповідного виду.

Вихідні дані.

Згідно з Законом України «Про аудиторську діяльність» та на підставі договору № 56 від 06.02.20__р. проведено аудит фінансово-господарської діяльності ПАТ «Юнас» за минулий рік. Метою аудиту було визначити достовірність ведення обліку ТМЦ і основних засобів. Програма аудиту містить такі пункти:

- 1) перевірка обліку надходження та повноти оприбуткування ТМЦ та основних засобів;
- 2) перевірка обґрунтованості списання ТМЦ на витрати виробництва;
- 3) перевірка відображення в обліку ТМЦ та основних засобів;
- 4) перевірка відображення в обліку результатів ліквідації основних засобів;

- 5) перевірка строків та коефіцієнтів переоцінки основних засобів та ТМЦ;
- 6) перевірка розрахунку амортизаційних відрахувань основних засобів;
- 7) перевірка правильності обліку витрат на ремонт основних засобів.

За результатами аудиторських процедур складено звіт такого змісту:

1. Для обліку ТМЦ застосовується рахунок 20 «Виробничі запаси» з одним субрахунком 203 «Паливо».

2. Аналітичний облік МШП не ведеться. Строки корисного використання МШП не фіксуються.

3. Переоцінка ТМЦ проводиться щоквартально з використанням коефіцієнта 0,08.

4. Фінансовий результат від ліквідації основних засобів в обліку відображається записами:

Дебет Кредит

972 10

131 10

5. Матеріальні цінності, одержані від ліквідації, обліковуються лише за кількісними показниками.

6. Списання придбаних ТМЦ на витрати виробництва супроводжується записом:

Дебет Кредит

23 20

7. Амортизація основних засобів нараховується прямолінійним методом, а їх ліквідаційна вартість дорівнює 0,00 грн.

8. Витрати на ремонт основних засобів у регістрах бухгалтерського обліку не відображаються.

Тема 9. Підсумковий контроль Семінар - дискусія

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Контроль якості аудиторських послуг.
2. Події після дати балансу.

2. Індивідуальне тестування.

3. Понятійний диктант.

4. Підготувати міні – доповідь на тему : «Зміст та характеристика основних вимог П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах».

Тема 10. Реалізація матеріалів аудиту Семінар - дискусія

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Рішення користувачів звітності за результатами аудиту.
2. Відповідальність суб'єктів аудиторської діяльності.

2. Індивідуальне тестування.

3. Понятійний диктант.

Тема 11. Аудиторські послуги, їх об'єкти і види Семінар - дискусія

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Поняття про послуги аудиторських фірм та їхні види.
2. Супутні та інші послуги.

2. Індивідуальне тестування.

3. Понятійний диктант.

ЧАСТИНА 3
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

АУДИТ: СУТНІСТЬ ТА РЕГУЛЮВАННЯ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Сутність і предмет аудиту

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, підготовка доповіді і презентації.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1) Аудит в історичному контексті.
- 2) Характеристика етапів виникнення аудиту в Україні.
- 3) Аудиторська діяльність: проблемні аспекти та напрямки їх вирішення.
- 4) Характеристика об'єктів і суб'єктів аудиторської діяльності.
- 5) Відмінності аудиту від ревізії фінансово-господарської діяльності підприємства.

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Аудит – це:

А. перевірка даних обліку і показників звітності з метою висловлення незалежної думки аудитора про її достовірність та відповідність вимогам Законів України;

В. перевірка даних обліку і показників звітності з метою висловлення незалежної думки аудитора про її доцільність та відповідність вимогам Законів України;

С. перевірка даних обліку і показників звітності з метою висловлення думки суб'єкта контролю про її достовірність та відповідність вимогам Законів України;

Д. перевірка даних обліку і показників звітності з метою висловлення незалежної думки аудитора про її обґрунтованість в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам Законів України.

2. Згідно класифікації за суб'єктами проведення аудит буває:

А. дедуктивний;

В. індуктивний;

С. зовнішній і внутрішній;

Д. екологічний.

3. Проведення аудиту є обов'язковим для:

- A. підприємств, які утримуються за рахунок державного бюджету;
- B. підприємств, які не займаються підприємницькою діяльністю;
- C. підприємств, звітність яких офіційно оприлюднюється;
- D. підприємств, звітність яких офіційно не оприлюднюється.

4. За об'єктами аудит поділяють на:

- A. банківський і страховий;
- B. загальний і банківський;
- C. аудит фінансової звітності та операційний аудит;
- D. зовнішній і внутрішній.

5. Згідно МСА зовнішній аудит – це:

- A. процесуальна дія, яка встановлює причетність осіб до здійснення порушень;
- B. незалежна експертиза стану бухгалтерського обліку та вірогідності фінансової звітності;
- C. система контрольних дій, які здійснюються за дорученням керівника вищестоящого органу;
- D. перевірка дотримання працівниками підприємства посадових обов'язків, а також нормативно-правових актів.

6. Стратегічні завдання аудиту – це :

- A. обґрунтування перспективної програми розвитку суб'єкта господарювання;
- B. сукупність прийомів, за допомогою яких оцінюється стан аудований об'єктів;
- C. організаційне і методичне забезпечення аудиторської перевірки;
- D. аналіз системи внутрішнього контролю.

7. Форми та методи проведення аудиторської перевірки визначає:

- A. аудиторська фірма;
- B. Аудиторська палата України;
- C. Міністерство фінансів України;
- D. клієнт, який запросив аудиторську фірму для перевірки.

8. Що є спільним між зовнішнім і внутрішнім аудитом:

- A. мета;
- B. результати;
- C. прийоми, способи, методи дослідження;
- D. суб'єкт аудиту.

9. Навмисні дії однієї або декількома посадовими особами, що зумовлюють неправильне відображення фінансової та іншої господарської діяльності називаються:

- A. маніпулювання;

- В. шахрайство;
- С. помилка;
- Д. зловживання.

10. Чи повинна бути інформація, яка міститься у фінансових звітах, зіставною:

- А. так;
- В. ні;
- С. ні, якщо цього не вимагають МСА;
- Д. вірна відповідь відсутня.

11. Хто несе відповідальність за достовірність показників звітності, що перевіряються аудитором:

- А. головний бухгалтер;
- В. аудитор;
- С. замісник головного бухгалтера;
- Д. головний механік підприємства.

12. Регулюванням питань методології аудиторської перевірки займається:

- А. Національний банк України;
- В. Державний комітет статистики;
- С. Міністерство фінансів України;
- Д. Аудиторська палата України.

13. Мета аудиту - це:

- А. забезпечення якості контролю на державних підприємствах;
- В. перевірка повноти нарахування і сплати податків;
- С. інформаційне відображення кругообігу господарських засобів;
- Д. складання висновку про відповідність фінансової звітності прийнятим критеріям.

14. Принцип аудиту - це:

- А. основні прийоми, на яких здійснюється аудиторська діяльність;
- В. основні засади, на яких здійснюється аудиторська діяльність;
- С. спосіб здійснення аудиторської діяльності;
- Д. сукупність процедур, за допомогою яких здійснюється аудиторська діяльність.

15. Виберіть принципи професійної етики:

- А. підтвердження;
- В. опитування;
- С. обстеження;
- Д. об'єктивність.

4. Підготуйтеся до презентації доповіді, використовуючи мультимедійне візуальне супроводження, за темами:

- 1) Обґрунтувати потребу розвитку аудиту в світі (теорія агентів, теорія мотивації, теорія потенційного інвестора).
- 2) Розкрити зміст поняття «аудит».
- 3) Навести і охарактеризувати 10 постулатів аудиту.
- 4) Дати характеристику основних історичних аспектів аудиту.
- 5) Пояснити функціональні завдання аудиту, навести приклади.
- 6) Добровільний і обов'язковий аудит на практиці: актуальні питання та напрямки їх вирішення.

Література: [1-12].

Тема 2. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення

Форми контролю: усне опитування, понятійний диктант, практичні завдання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1) Розкрити зміст поняття «аудиторська діяльність» та охарактеризувати її відмінності від аудиту.
- 2) Аудиторські послуги та їх класифікація.
- 3) Процедури реєстрації аудиторської фірми.
- 4) Вимоги та обмеження щодо створення аудиторських фірм.
- 5) Права та обов'язки аудиторів та аудиторських фірм.
- 6) Правовий статус та сертифікація аудиторів в Україні.

3. Виконати завдання.

Завдання 1.

Розглянути класифікацію аудиторських послуг (рисунок 3.1) та з'ясувати їх функціональне призначення.

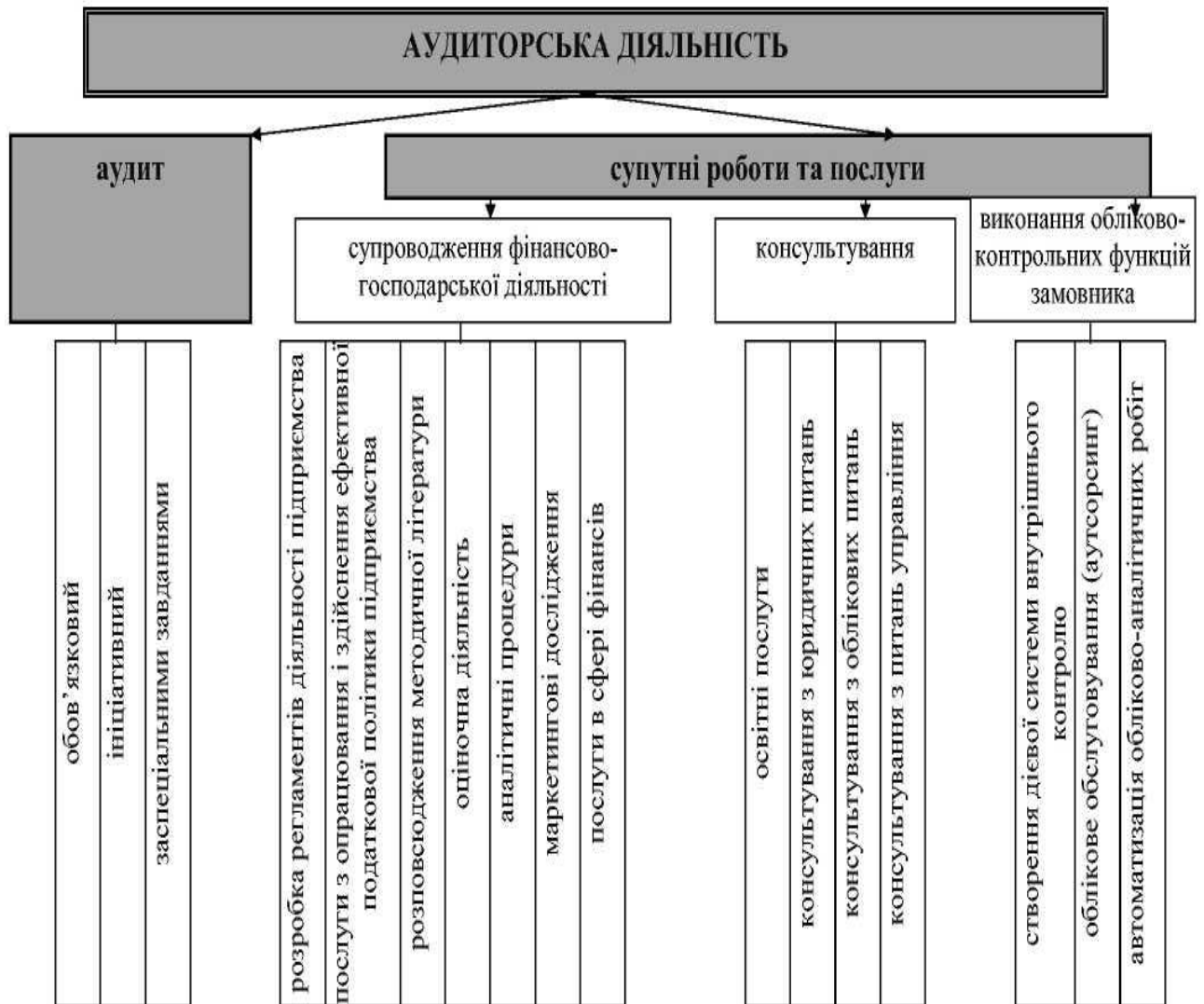

Рисунок 3.1 - Складові аудиторської діяльності

Завдання 2.

Пов'язати окремі складові аудиторської діяльності з їх характеристиками.

1. _____ перевірка статей балансу;
2. _____ встановлення достовірності показників річної фінансової звітності;
3. _____ аналіз системи обліку і внутрішнього контролю;
4. _____ вивчення бухгалтерської і оперативної інформації за окремими статтями витрат;
5. _____ вивчення економічності і ефективності управлінських рішень на різних рівнях господарювання;
6. _____ оцінка якості інформації;
7. _____ проведення аудиту на підприємстві за рішенням суду;
8. _____ незалежна перевірка платіжно-розрахункової документації, податкових розрахунків;
9. _____ відновлення і здійснення бухгалтерського обліку;
10. _____ складання декларації про доходи і бухгалтерської звітності;

11. _____ аудит згідно з договором, з метою об'єктивної оцінки достовірності бухгалтерського обліку;
12. _____ розробка рекомендацій щодо поліпшення фінансової стратегії організації і підвищення ефективності її господарювання;
13. _____ оцінка діяльності підприємства згідно з вимогами законодавчих актів та нормативних документів;
14. _____ перевірка достовірності фінансової звітності інвестиційних фондів;
15. _____ перевірка недержавних пенсійних фондів.

Завдання 3.

Розглянути послідовність реєстрації аудиторської фірми як суб'єкта підприємницької діяльності. Вказати перелік документів, що подаються для реєстрації та форми вихідних документів.

Завдання 4.

Скласти перелік документів для внесення суб'єкта аудиторської діяльності до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів (додаток 1).

Додаток 1
до Положення про Реєстр аудиторських фірм
та аудиторів, які одноособово надають
аудиторські послуги
АУДИТОРСЬКІЙ ПАЛАТІ УКРАЇНИ

(П.І.Б. директора

аудиторської фірми)

(Серія та N сертифіката)

ЗАЯВА

Прошу внести до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів, які одноособово надають аудиторські послуги _____

(назва аудиторської фірми, ідентифікаційний код)

Адреса _____

(місце розташування з поштовим індексом, телефон/факс, e-mail)

Орган державної податкової служби _____

(назва, адреса)

Засновники фірми (учасники, акціонери) з числа сертифікованих аудиторів:

(прізвище, ім'я, по батькові, відомості про сертифікат,

частка в статутному капіталі фірми в %)

Відомості про філії фірми _____

Кількість аудиторів _____

кількість аудиторів з сертифікатом серії "А"

кількість аудиторів з сертифікатом серії "Б"

До заяви додаються: **(вказати перелік документів).**

М.П.

"__" _____ 20__ р. _____

(особистий підпис керівника)

Дата і номер реєстрації заяви "__" _____ 20__ р. N _____

Від Секретаріату АПУ заяву прийняв _____ (_____)
(підпис)

Завдання 5.

Дати оцінку ситуації. Своє міркування обґрунтувати у письмовій формі.

Вихідні дані:

Створено аудиторську фірму «Полтава-Аудит», засновниками якої є Маренич І. Ф., Борисов М.С. (фізичні особи) і ТзОВ «Україна», МП «Мадера» (юридичні особи), частки яких у статутному капіталі становлять відповідно 20%, 30% і 30%, 20%. Борисов М.С. – сертифікований аудитор.

У статуті аудиторської фірми передбачено здійснення таких видів діяльності: аудит, консультації з питань ведення бухгалтерського обліку та оподаткування, видавнича діяльність, збут та інші, що не суперечать чинному законодавству.

Література: [1-12], [13-23].

Тема 3. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання

Форми контролю: усне опитування, понятійний диктант, індивідуальне тестування.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:
- 1) Охарактеризувати загальнонаукові і спеціальні методи аудиту.
 - 2) Охарактеризувати методичні прийоми аудиту.
 - 3) Розмежувати методичні прийоми «спостереження» і «обстеження».
 - 4) Розмежувати методичні прийоми «підтвердження» і «опитування».
 - 5) Дати характеристику видів документального контролю (формальний, арифметичний, по суті).
- б) Розкрити сутність понять «вибірковий метод аудиту» та «репрезентативність вибіркової сукупності».

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. До складу аналітичних процедур в аудиті не входить:

- A. порівняння фактичних показників з бухгалтерської звітності з плановими;
- B. порівняння фактичних показників з бухгалтерської звітності з прогнозованими;
- C. аналіз показників бухгалтерської звітності;
- D. аналіз змін податкового законодавства.

2. Аналітичні процедури в аудиті - це:

- A. оцінка фінансової інформації, зроблена на основі аналізу взаємозв'язків між фінансовими і не фінансовими даними;
- B. оцінка взаємозв'язків між окремими елементами фінансової звітності;
- C. оцінка фінансового стану підприємства;
- D. усе перелічене вірно.

3. Процедури отримання аудиторських доказів включають:

- A. інспектування і спостереження;
- B. запит та підтвердження;
- C. обчислювання та аналітичні процедури;
- D. усе наведене вище правильне.

4. Яким методом проводиться перевірка касових операцій:

- A. вибірковим;
- B. комбінованим;
- C. суцільним;
- D. на вибір аудитора.

5. Виберіть методичні прийоми проведення аудиторської перевірки:

- A. індукція;
- B. спеціальна перевірка;
- C. спостереження;
- D. суцільна перевірка.

6. Строк проведення аудиторської перевірки не повинен перевищувати:

- A. трьох тижнів;

- В. двох місяців;
- С. 10 днів;
- Д. 1,5 місяця.

7. Аудиторські послуги у вигляді експертиз оформляються:

- А. експертним висновком;
- В. протоколом;
- С. аудиторським висновком;
- Д. службовою запискою.

8. База даних, що містить інформацію про аудиторські фірми та аудиторів, які займаються аудиторською діяльністю, називається:

- А. план реєстрації;
- В. реєстр;
- С. збірник;
- Д. немає правильної відповіді.

9. Юридична особа, яка безпосередньо займається аудиторською діяльністю і може створюватися на підставі будь-яких форм власності, називається:

- А. аудитор;
- В. аудиторська фірма;
- С. суб'єкт аудиторської діяльності;
- Д. Спілка аудиторів України.

10. При відпуску матеріальних цінностей на сторону аудитор перевіряє такий первинний документ:

- А. вимога;
- В. лімітно-забірна картка;
- С. накладна;
- Д. подорожній лист.

11. Який прийом контролю застосовується для перевірки наявності товарів на складах:

- А. документальний контроль оптових товарних операцій;
- В. прийом зіставлення даних синтетичного обліку товарних операцій з даними складського обліку товарів;
- С. прийоми контрольно-вибіркового зіставлення даних на підставі товарних документів;
- Д. фактичний контроль за допомогою інвентаризації товарів.

12. Викривлення, що виявлені під час аудиту бухгалтерського обліку та фінансової звітності, можуть бути у вигляді:

- А. відображення результатів реалізації;
- В. складання балансу;
- С. складання інших форм звітності;
- Д. шахрайства.

13. Яким документам необхідно надати перевагу під час аудиторського підтвердження залишку на поточному рахунку підприємства:

- А. усному повідомленню адміністрації підприємства;

- В. письмовому повідомленню керівництва підприємства;
- С. випискам банку;
- Д. документам бухгалтерського обліку.

14. Проведення інвентаризації дає можливість аудитору переконатись у:

- А. правильності оцінки активів;
- В. реальній наявності активів;
- С. наявності права власності підприємства на активи;
- Д. арифметичній точності облікової інформації.

15. В яких випадках використовують лабораторний аналіз в аудиті:

- А. у разі необхідності встановлення фактичної наявності майна на підприємстві;
- В. у разі необхідності виявлення фактичних витрат сировини та матеріалів;
- С. у разі необхідності контролю якості сировини, матеріалів та готової продукції;
- Д. усе перелічене.

Література: [3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11].

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2 ПЛАНУВАННЯ, ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Тема 4. Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, практичні завдання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.
2. Самостійно опрацюйте питання:
 - 1) Поняття про аудиторський ризик та його складові.
 - 2) Модель аудиторського ризику та використання її на практиці.
 - 3) Поняття про суттєвість та її оцінювання.
 - 4) Обман та помилка: визначення та фактори, що їх зумовлюють .
 - 5) Вивчення та оцінювання системи внутрішнього контролю.
 - 6) Комп'ютерне шахрайство: визначення та ознаки.
3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. На етапі завершення аудиту аудитор повинен оцінити суттєвість:

- A. усіх помилок і відхилень, виявлених під час аудиту;
- B. помилок і відхилень, що виправлені замовником у процесі аудиту;
- C. помилок і відхилень, які замовник не виправив у ході здійснення аудиту;
- D. помилок і відхилень, які властиві при подальшому обліку.

2. Модель аудиторського ризику має вигляд:

- A. $ПАР = ВР * РК * РН$;
- B. $ПАР = ВР + РК + РН$;
- C. $ПАР = ВР * РК + РН$;
- D. $ПАР = ВР * РК - РН$.

3. Модель процедурного ризику має вигляд:

- A. $РН = ПАР / ВР * РК$;
- B. $РН = ПАР * ВР * РК$;
- C. $РН = ПАР / ВР - РК$;
- D. $РН = ПАР + ВР + РК$.

4. Аудиторський ризик вимірюється у:

- A. коефіцієнтах;
- B. абсолютному числовому значенні;
- C. відсотках;
- D. усі відповіді вірні.

5. Властивий ризик виражає:

- A. можливість наявності у звітності помилок, що перевершують припустиму величину, до перевірки системи внутрішньогосподарського контролю;
- B. означає ймовірність допущення помилок, що перевершують допустиму величину, системою внутрішньогосподарського контролю;
- C. ймовірність невиявлення в процесі проведення аудиту помилок, що перевищують допустиму величину;
- D. виражає ступінь готовності аудитора визнати прийнятну можливість наявності у фінансовій звітності матеріальних (суттєвих) помилок.

6. Модель аудиторського ризику є основою:

- A. програмування роботи підприємства;
- B. планування аудиту;
- C. безризикової діяльності;
- D. вірна відповідь відсутня.

7. Яка залежність існує між процедурним ризиком і необхідною кількістю аудиторських свідчень:

- A. обернено пропорційна;
- B. прямо пропорційна;
- C. ніякої залежності не існує;
- D. обернена.

8. Скорочення аудиторського ризику веде до:

- A. скорочення ризику не виявлення помилок;

- В. скорочення обсягу даних для тестування з метою одержання свідчень;
- С. зростання ризику не виявлення;
- Д. зростання обсягу даних для тестування з метою одержання свідчень.

9. Які елементи є складовими мультиплікативної моделі аудиторського ризику:

- А. ризик контролю, внутрішній ризик;
- В. ризик контролю, внутрішній ризик. ризик не виявлення помилок;
- С. внутрішній ризик. ризик не виявлення помилок;
- Д. ризик контролю, ризик не виявлення помилок.

10. Складовими частинами ризику наявності помилок в системі обліку замовника є :

- А. внутрішній ризик, ризик контролю;
- В. ризик контролю, ризик аналітичних процедур;
- С. ризик вибірки, ризик аналітичних процедур;
- Д. ризик вибірки, внутрішній ризик.

4. Виконати завдання:

Завдання 1.

Оцінити внутрішній ризик та ризик контролю у категоріях «низький», «середній», «високий» та сформулювати судження аудитора щодо ступеня впевненості за варіантами оцінки аудиторського ризику (таблиця 3.1).

Таблиця 3.1 - Варіанти оцінки аудиторського ризику, що ґрунтуються на дослідженні практичних результатів

Значення елементів ризику			Ризик	Ступінь упевненості
ВР	РК	РН при ЗАР-0,05		
0,5 - 0,6	0,3	0,33 - 0,28	Низький	Висока
0,8 - 0,9	0,6	0,10-0,09	Середній	Середня
1,0	0,8	0,63	Високий	Низька
1,0	1,0	0,05	Тотальний	Відсутня

Вихідні дані:

Аудиторська фірма «Ворскла» проводить перевірку спільного підприємства «Цукровик», що функціонує у формі концерну з розгалуженою мережею філій.

Економічне середовище суб'єкта дослідження характеризується відсутністю урядових дотацій, скороченням ринку збуту продукції, залежністю від імпортних поставок матеріалів для технологічного процесу переробки цукру.

Дослідження обліково-економічної політики СП «Цукровик» вказує на те, що:

- 1) бухгалтерський облік ведеться окремо на головному підприємстві та у філіях;
- 2) головний бухгалтер Дем'яненко Р.М. має досвід роботи 1 рік на посаді;

3) серед облікового персоналу до прийняття на роботу ніхто не працював у спільних підприємствах та комерційних структурах;

4) в облікових записах виявлено значну кількість зведених показників, які складно перевірити;

5) при попередньому вибіркового перегляді облікових регістрів з реалізації продукції аудитор встановив, що не всі суми підтверджені первинними документами;

6) протягом поточного року підприємство три рази отримувало кредит на 500000 грн. у АКБ «Аваль». Дані про здійснення капітальних вкладень виявлені не були;

7) у посадових інструкціях облікового персоналу не закріплені їх контрольні функції;

8) за твердженням головного бухгалтера, на підприємстві постійно ведеться інвентаризаційна робота, однак планових документів та інвентаризаційних описів за поточний рік аудитором виявлено не було;

9) на підприємстві застосовується автоматизована форма обліку, однак використовуваний програмний продукт не ліцензований, обліковий персонал не проходив відповідної підготовки;

10) чисельність облікового апарату – 13 штатних одиниць, з них у поточному році прийнято 8;

11) основними покупцями СП «Цукровик» є ТОВ «Еліта» і ПАТ «Полтавакондитер», яким реалізується 65% обсягу виробництва продукції;

12) у поточному році здійснювалася перевірка підприємства фахівцями ДФС (нині, фіскальної служби), в результаті чого донараховано штрафних санкцій на суму 45000 грн. З причини незгоди керівництво СП «Цукровик» ініціювало судовий позов, що знаходиться на стадії розгляду;

13) формально керівником СП «Цукровик» значиться Жуков Д.В., проте реальні повноваження керівника здійснює приватний підприємець Пугач В.В., що надає інформаційно-консультаційні послуги з організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві;

14) аудит на підприємстві проводиться вперше.

Література: [3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12].

Тема 5. Планування аудиту

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, практичні завдання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

1. Самостійно опрацюйте питання:

- 1) Процес проведення аудиту та його стадії.
- 2) Клієнти аудиторських фірм і критерії їхнього вибору.
- 3) Планування аудиторської перевірки.
- 4) Аудиторські процедури, їхнє призначення та види.
- 5) Планування аудиту в комп'ютерному середовищі.

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. В якому документі визначається відповідальність аудитора перед замовником:

- A. у Загальному плані аудиту;
- B. у робочій програмі;
- C. у договорі на проведення аудиту;
- D. в аудиторському висновку.

2. Відповідальність за правильність складання фінансової звітності несе:

- A. директор аудиторської фірми;
- B. аудитор, що здійснював перевірку;
- C. керівник підприємства;
- D. орган фіскальної служби.

3. Яка мета застосування аналітичних процедур на етапі планування аудиту:

- A. визначення потенційних сфер припущення помилок;
- B. на етапі планування аналітичні процедури не виконують;
- C. оцінка якості попереднього аудиту;
- D. одержання підтверджень щодо достовірності звітності.

4. Програму проведення аудиторської перевірки аудитор складає:

- A. перед початком проведення аудиту;
- B. перед складанням плану аудиту;
- C. під час документального оформлення аудиту;
- D. після того, як аудитор провів тестування системи внутрішнього контролю.

5. При плануванні аудиту оформляють:

- A. поточний і перспективний плани;
- B. план і програму аудиторської перевірки;
- C. поточний і стратегічний плани;
- D. загальний план і програми аудиторської перевірки.

6. Чи можливі зміни та уточнення у загальному плані аудиту та в аудиторській програмі:

- A. ні, план і програми залишаються незмінними протягом усієї тривалості аудиту;

- В. план аудиту можна змінювати, а програму - ні;
- С. програми аудиту можуть змінюватись і уточнюватись, а план аудиту – ні;
- Д. протягом усієї тривалості аудиту його загальний план і програма переглядаються та уточнюються аудитором.

7. Перелік робіт на основних етапах проведення аудиту визначено у:

- А. плані аудиту;
- В. програмі аудиту;
- С. протоколі;
- Д. графіку.

8. На якому етапі починається планування аудиту:

- А. на етапі вибору підприємства – замовника аудиту;
- В. на попередньому етапі;
- С. під час здійснення аудиту;
- Д. на організаційному етапі.

9. Реалізація аудитором підготовчого етапу припускає:

- А. документальне оформлення;
- В. оформлення і рішення всіх питань в усній формі;
- С. як документальне, так і усне оформлення на розсуд аудитора;
- Д. немає правильної відповіді.

10. Вивчення діяльності підприємства - замовника аудитором (аудиторською фірмою) на першому етапі аудиторської діяльності обумовлено, в першу чергу, необхідністю:

- А. отримати інформацію про підприємство – клієнта;
- В. прискорити процес укладення договору;
- С. отримати якнайбільше інформації про клієнта і визначити аудиторський ризик;
- Д. вона взагалі не потрібна.

4. Виконати завдання.

Завдання 1.

Скласти програму аудиту за обраним об'єктом:

1. Аудит засновницьких документів.
2. Аудит зареєстрованого (пайового) капіталу.
3. Аудит власного капіталу.
4. Аудит основних засобів.
5. Аудит зобов'язань.
6. Аудит нематеріальних активів.
7. Аудит виробничих запасів.
8. Аудит готової продукції сільськогосподарського виробництва.
9. Аудит малоцінних та швидкозношуваних предметів.
10. Аудит фінансових інвестицій.

11. Аудит капітальних інвестицій.
12. Аудит касових операцій.
13. Аудит витрат і виходу продукції рослинництва.
14. Аудит витрат і виходу продукції тваринництва.
15. Аудит витрат і виходу продукції промислових виробництв.
17. Аудит загальновиробничих витрат.
18. Аудит товарів.
19. Аудит малоцінних необоротних матеріальних активів.
20. Аудит розрахунків з бюджетом.
21. Аудит розрахунків з оплати праці.
22. Аудит розрахунків з постачальниками та підрядниками.
23. Аудит розрахунків з покупцями і замовниками.
24. Аудит розрахунків за вексями.
25. Аудит розрахунків з учасниками.
26. Аудит дебіторської заборгованості.

Література: [1-12].

Тема 6. Аудиторські докази та робочі документи аудитора

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, практичні завдання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.
2. Самостійно опрацюйте питання:
 - 1) Аудиторські докази, їхні види.
 - 2) Прийоми і процедури отримання аудиторських доказів.
 - 3) Використання роботи інших фахівців.
 - 4) Поняття про робочі документи аудитора та їхня класифікація.
 - 5) Порядок зберігання і використання робочих документів аудитора.
3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Інформація, отримана аудитором для висловлення думок, на яких ґрунтується підготовка аудиторського висновку і звіту, називається:

- A. аудиторський ризик;
- B. аудиторський доказ;
- C. аудиторські процедури;
- D. аудиторська діяльність.

2. Інформація, що виявлена аудитором і підтверджує наявність помилок чи відхилень, передається до:

- A. Арбітражного суду України;
- B. Господарського суду України;
- C. керівництва підприємства;
- D. кредиторів підприємства.

3. Чи повинна бути інформація, яка міститься у фінансових звітах, зіставною:

- A. так;
- B. ні;
- C. ні, якщо цього не вимагають МСА;
- D. вірна відповідь відсутня.

4. До видів аудиторських доказів за джерелами отримання не відносять:

- A. докази, отримані у формі усних пояснень;
- B. докази, отримані із зовнішніх джерел;
- C. докази, отримані із внутрішніх джерел;
- D. докази, отримані аудитором безпосередньо.

5. До тверджень про залишки на рахунках на кінець періоду відносять:

- A. права та зобов'язання;
- B. наявності;
- C. відсічення операцій та подій;
- D. класифікації та зрозумілості.

6. Відповідність аудиторських доказів - це:

- A. критерій оцінки якості аудиторських доказів;
- B. критерій оцінки кількості аудиторських доказів;
- C. критерій оцінки адекватності аудиторських доказів;
- D. критерій оцінки роботи аудитора в частині одержання доказів.

7. Достатність аудиторських доказів - це:

- A. критерій оцінки якості аудиторських доказів;
- B. критерій оцінки кількості аудиторських доказів;
- C. критерій оцінки адекватності аудиторських доказів;
- D. критерій оцінки роботи аудитора в частині одержання доказів.

8. Обсяг, перелік та зміст робочої документації визначає:

- A. аудитор самостійно;
- B. Аудиторська палата України;
- C. Спілкою аудиторів України;
- D. мають типову форму в окремих напрямках аудиторської перевірки.

9. Метою складання аудиторської робочої документації є:

- A. зафіксувати всі дії, які було зроблено фахівцями аудиторської фірми з моменту укладання договору до моменту надання аудиторського висновку;
- B. забезпечення достатніх та відповідних записів, які слугують основою

для формування аудиторського висновку;
С. забезпечити докази того, що аудиторська перевірка виконана відносно до МСА та застосовуваних нормативних та законодавчих актів;
D. вірна відповідь D), С).

10. Робочі документи аудитора за способом і джерелом отримання бувають:

- A. від третіх осіб, від підприємства-клієнта, складені аудитором;
- B. довгострокові, короткострокові;
- C. стандартизовані, довільної форми;
- D. документи підготовчого періоду, документи робочого періоду, документи завершального етапу аудиторської перевірки.

11. За технікою складання робочі документи поділяються на:

- A. графічні, табличні, текстові, комбіновані;
- B. оглядові, інформативні, перевірочні;
- C. ручні, на машинних носіях;
- D. 3) первинні, документи вторинної обробки.

12. До складу інформаційних джерел при перевірці касових операцій не відносять:

- A. журнал та відомість до 30 рахунку;
- B. звіти про використання коштів, наданих на відрядження або підзвіт;
- C. розрахунково-платіжну відомість;
- D. інвентарна картка обліку основних засобів.

13. До складу інформаційних джерел при аудиті розрахунків з підзвітними особами не відносять:

- A. установчі документи підприємства;
- B. прибутковий касовий ордер;
- C. видатковий касовий ордер;
- D. журнал-ордер та відомість до 372 рахунку.

14. До складу інформаційних джерел при аудиті зобов'язань за розрахунками з оплати праці не відносять:

- A. розрахунково-платіжні відомості;
- B. трудові контракти;
- C. виписки банку;
- D. векселі.

15. До складу інформаційних джерел при аудиті кредитів і позик не відносять:

- A. протоколи зборів власників;
- B. розрахунки відсотків;
- C. накладні;
- D. довідки бухгалтерії про курси валют.

4. Виконати завдання.

Завдання 1.

Проаранжувати докази за ступенем їх надійності, починаючи з найвищого:

1. Аналіз фактичних витрат, підготовлений працівником підприємства.
2. Виписка з установчого договору, що підтверджує внесок учасників до зареєстрованого (пайового) капіталу.
3. Акт інвентаризації запасів, що була проведена за участі аудитора.
4. Приватна розписка заступника бухгалтера Вакуленка Р.О. про отримання готівки з каси.
5. Висновок незалежного експерта про ринкову вартість автомобіля ЗІЛ-130.

Завдання 2.

Охарактеризувати методичний інструментарій та інформаційне забезпечення для виявлення таких фактів шахрайства:

- підробка підписів при одержанні грошей особами, яким видано заробітну плату;
- включення у відомість на видачу заробітної плати за минулий місяць прізвища працівника, що був прийнятий на роботу 29 числа поточного місяця;
- списання природного убутку товарно-матеріальних цінностей, що такому убутку не підлягають;
- нарахування амортизаційних відрахувань для цілей податкового обліку на об'єкт основних засобів в оперативній оренді;
- неповне оприбуткування в касі готівки з поточного рахунка, що надійшла на господарські потреби;
 - завищене відображення в обліку обсягів виконаних робіт;
 - неправомірне відшкодування підзвітній особі понаднормових витрат під час перебування у відрядженні.

Література: [3, 5,6, 7, 8, 10].

Тема 7. Аудит фінансової звітності

Форми контролю: усне опитування, практичні завдання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.
2. Самостійно опрацюйте питання:
 - 1) Якісні характеристики фінансової звітності та її користувачі.

- 2) Основні процедури та методика перевірки обліку та фінансової звітності.
- 3) Методика дослідження форм фінансової звітності.
- 4) Аудит облікової політики.
- 5) Аналіз стану та результатів діяльності підприємства при проведенні аудиту.

3. Виконати завдання.

Необхідно:

- 1) Дослідити наведену ситуацію за вихідними даними;
- 2) Визначити інформаційне забезпечення аудиту (реєстри аналітичного, синтетичного обліку, інші документи);
- 3) Зібрані аудиторські докази зафіксувати у відповідних робочих документах аудитора (див. зразок 1-5);
- 4) При виявленні порушень встановити, вимоги яких нормативних документів порушено та охарактеризувати подальші дії аудитора.

Вихідні дані:

У вересні поточного року документальною перевіркою повноти, законності та достовірності обліку дебіторської заборгованості ТОВ «Схід» встановлено наступне:

1. За дебетом рахунка 361 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками» наявне сальдо на аналітичних рахунках:

Дебітор	Сума, грн.	Дата виникнення
ТОВ «Мир»	22000	04.04.2006 р.
ТОВ «Час»	19000	20.01.2004 р.
ТОВ «Шанс»	24000	19.09.2007 р.
ПАТ «Явір»	8400	26.08.2006 р.

2. Заборгованість ПП «Час» та ПП «Явір» виникла за фактом продажу їм фільтрів повітроочисних для автомобілів КАМАЗ, а ТОВ «Мир» і ТОВ «Шанс» – за фактом продажу їм шин автомобільних.

3. 19 вересня поточного року зустрічною перевіркою аудитор встановив, що у ТОВ «Шанс» 19.09.2016 року оприбутковано шин автомобільних на суму 19800 грн., що підтверджено первинними документами та реєстрами складського обліку.

4. 01.08.2016р. ТОВ «Мир» виставлено претензію за прострочення розрахунків на суму 28400 грн. (дата виконання договору 04.05.2015 р., пеня – 0,3% за кожен день прострочення платежу).

5. За розрахунками з ТОВ «Явір» та ТОВ «Час» звірка не проводилася.

6. 01.05.2016 р. заборгованість ТОВ «Час» було списано як безнадійну, причому в бухгалтерському обліку зроблено запис: Дебет 99, Кредит 361.

7. Дата розрахунків за договором з ПАТ «Явір» – 1 жовтня поточного року.

Зразок 1

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

Перелік активів звірки на підтвердження дебіторської заборгованості

Дебітор	Код рядка у ж/о	Сума заборгованості	Дата виникнення заборгованості	Підстава	Згідно з актом звірки		Примітка (розбіжність, причини)
					Сума	Дата	

Зразок 2

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

Перевірка повноти та своєчасності оплати рахунків покупцями

Дебітор	Код рядка у ж/о	Сума за накладною (рахунком)	Дата оплати покупцем згідно з договором (кінцева)	Дата фактично проведеної оплати (згідно з випискою банку)	Сума штрафу, пені за несвоєчасну оплату		Примітка (розбіжність, причини)
					за договором	фактично сплачено	
1	2	3	4	5	6	7	8

Зразок 3

Аудиторська фірма _____

Підприємство _____

Період перевірки _____

Перелік виставлених претензій на адресу дебіторів

Дебітор	Код рядка у ж/о	Сума заборгованості	Дата виникнення заборгованості	Підстава	Пред'явлена претензія на адресу дебітора		З них сума визнана дебітором
					Сума	Дата	
1	2	3	4	5	6	7	8

Аудиторська фірма _____
 Підприємство _____
 Період перевірки _____

Дебіторська заборгованість зі строком позовної давності, що минув

Дебітор	Сума заборгованості	Дата виникнення заборгованості	Записи в бухгалтерському обліку	Підстава для списання		Примітка (розбіжність, причини)
				6	7	
1	2	3	5			8

Аудиторська фірма _____
 Підприємство _____
 Період перевірки _____

Перелік виявлених помилок і порушень при аудиті дебіторської заборгованості

№	Первинний документ, обліковий регістр				Характер порушення
	найменування	№	дата	сума	
1	2	3	4	5	6

Література: [4, 6, 9, 11, 12].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ПОРЯДОК УЗАГАЛЬНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АУДИТУ

Тема 8. Аудиторський висновок та інші підсумкові документи

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, графічний диктант.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.
2. Самостійно опрацюйте питання:
 - 1) Структура аудиторського висновку та загальні вимоги до нього.
 - 2) Види аудиторських висновків.
 - 3) Порядок складання та подання аудиторських висновків.
 - 4) Інші підсумкові документи за наслідками аудиту.

3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Для формулювання аудиторського висновку аудитору необхідно:

- A. вивчити всю наявну інформацію за період, що перевіряється та зібрати достатню кількість аудиторських доказів;
- B. перевірити 90 % всієї наявної інформації за період, що перевіряється;
- C. скористатися інформацією, що надана попереднім аудитором;
- D. перевірити 50 % всієї наявної інформації за період, що перевіряється.

2. Офіційний документ, засвідчений підписом і печаткою аудитора (аудиторської фірми), що складається в установленому порядку і включає висновок щодо достовірності звітності - це:

- A. аудиторський звіт;
- B. робочі документи аудитора;
- C. аудиторський висновок;
- D. лист аудитора.

3. Результати з лаконічним описом виявлених порушень, помилок, відхилень, з оцінкою стану бухгалтерського обліку, достовірності звітності і законності господарських операцій повинні бути представлені в:

- A. аудиторському висновку;
- B. аудиторському звіті;
- C. робочих документах аудитора;
- D. правильної відповіді немає.

4. Які види аудиторського висновку існують:

- A. безумовно-позитивний, негативний;
- B. безумовно-позитивний з пояснювальним параграфом, умовно-позитивний;
- C. відмова від висловлення думки;
- D. власний варіант відповіді (з обґрунтуванням видів аудиторського висновку).

5. Який вид висновку повинен обрати аудитор за умови існування причин, що не дають можливості сформулювати думку щодо стану обліку та звітності підприємства у цілому:

- A. безумовно-позитивний;
- B. умовно-позитивний;
- C. негативний;
- D. відмова від висновку.

6. Якщо аудитор не отримав достатньої кількості належних доказів, що зумовило несуттєву незгоду, то він повинен:

- A. надати безумовно-позитивний висновок;

- В. надати умовно-позитивний висновок;
- С. надати негативний висновок;
- Д. відмовитися від надання аудиторського висновку.

7. При виконанні яких умов надається умовно-позитивний висновок:

- А. під час перевірки мало місце обмеження в інформації, яке однак не здійснило істотного впливу на думку аудитора;
- В. під час перевірки були встановлені факти невідповідності діючому законодавству;
- С. відхилення, які були виявлені під час перевірки, не були ліквідовані до складання аудиторського звіту;
- Д. під час аудиту на підприємстві ніяких порушень не встановлено.

8. До факторів, що впливають на думку аудитора, відноситься обмеження обсягу роботи. Який вид модифікованого висновку повинен надати аудитор, якщо існує суттєве обмеження обсягу аудиту:

- А. безумовно-позитивний з пояснювальним параграфом;
- В. умовно-позитивний;
- С. негативний;
- Д. відмовитися від надання висновку.

9. До факторів, що впливають на думку аудитора, відноситься незгода з керівництвом щодо достатності відомостей, розкритих у звітності. Який вид модифікованого висновку повинен надати аудитор, якщо існує фундаментальна незгода:

- А. безумовно - позитивний з пояснювальним параграфом;
- В. умовно - позитивний;
- С. негативний;
- Д. відмовитися від надання висновку.

10. Про який вид аудиторського висновку свідчить вислів у тексті «за виключенням...»:

- А. безумовно-позитивний з пояснювальним параграфом;
- В. негативний;
- С. відмова у висновку;
- Д. безумовно-позитивний.

3. Виконати графічний диктант:

Примітка: **відповідь «так» позначається графічним знаком «∩», а відповідь «ні» – «—».**

1. Чи вірно, що аудиторський висновок про фінансову звітність підприємства - клієнта є фактично актом перевірки фінансово-господарської діяльності.

2. Чи вірно, що аудитор має право видати негативний аудиторський висновок, коли існує незначна незгода щодо способу відображення в обліку окремих господарських операцій.

3. Чи вірно, що якщо висновки аудитора і головного бухгалтера підприємства – замовника аудиту з певних питань аудиторської перевірки не збігаються, то аудитор відмовляється надати аудиторський висновок;

4. Чи вірно, що особливістю аудиторського звіту за результатами проведення узгоджених процедур є включення такого елемента як опис результатів перевірки.

5. Чи вірно, що аудитор якщо вважає, що фінансова звітність підприємства представлена правильно і об'єктивно, надає умовно-позитивний висновок.

6. Чи вірно, що коли аудитор виявляє суттєвий фактор невизначеності, що впливає на фінансову звітність, то він відмовляє у наданні висновку.

7. Чи вірно, що безумовно-позитивний висновок надається аудитором, коли він дійшов висновку, що фінансові звіти справедливо й достовірно відображають інформацію відповідно до визначеної концептуальної основи фінансової звітності.

4. Індивідуальні картки для визначення рівня знань змісту теми:

Картка 1.

1. Вказати обставини, за яких аудитор надає умовно-позитивний аудиторський висновок.

2. Дати визначення поняттям: аудиторська думка, відмова від висловлення думки.

Картка 2.

1. Вказати обставини, за яких аудитор висловлює негативну думку.

2. Дати визначення поняттям: модифікований аудиторський висновок, умовно-позитивна думка, суттєвість.

Картка 3.

1. Вказати обставини, за яких аудитор відмовляється від висловлення думки.

2. Дати визначення поняттям: пояснювальний параграф, негативна думка, подальші події.

Література: [3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12].

Тема 9. Підсумковий контроль

Форми контролю: усне опитування, понятійний диктант, практичні завдання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1) Контроль якості аудиторських послуг.
- 2) Події після дати балансу.

3. Виконати завдання:

Завдання 1.

Подія після дати балансу - подія, яка відбувається між датою балансу і датою затвердження керівництвом фінансової звітності, підготовленої до оприлюднення, що вплинула або може вплинути на фінансовий стан, результати діяльності та рух коштів підприємства. Нижче наводиться орієнтовний перелік подій після дати балансу.

1. Події, які надають додаткову інформацію про обставини, що існували на дату балансу:

- надати перелік подій з конкретизацією.

2. Події, які вказують на обставини, що виникли після дати балансу:

- надати перелік подій з конкретизацією.

Завдання 2.

Надати обгрунтовану відповідь на питання: «Як здійснюється виправлення помилок, допущених при складанні фінансових звітів у попередніх періодах?».

Література: [3, 4, 5, 6].

Тема 10. Реалізація матеріалів аудиту

Форми контролю: усне опитування, понятійний диктант, практичні завдання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

- 1) Рішення користувачів звітності за результатами аудиту.
 - 2) Відповідальність суб'єктів аудиторської діяльності.
3. Підготуйтеся до презентації доповіді, використовуючи мультимедійне візуальне супроводження, за темами:
- 1) Характеристика методичних прийомів узагальнення результатів аудиту.
 - 2) Практичні приклади прийняття рішень за результатами аудиту на промислових підприємствах.
 - 3) Основні завдання контролю виконання рекомендацій і пропозицій аудитоа.
 - 4) Порядок організації контролю виконання рекомендацій і пропозицій аудитора.
 - 5) Порядок документування реалізації матеріалів аудиту.

Література: [3, 4, 5, 6, 7, 9, 11].

Тема 11. Аудиторські послуги, їх об'єкти і види

Форми контролю: усне опитування, індивідуальне тестування, графічний диктант.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.
2. Самостійно опрацюйте питання:
 - 1) Поняття про послуги аудиторських фірм та їхні види.
 - 2) Супутні та інші послуги.
3. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Аудиторські послуги у вигляді експертиз оформляються:

- A. експертним висновком;
- B. протоколом;
- C. аудиторським висновком;
- D. службовою запискою.

2. Хто має повноваження визначати порядок оформлення офіційних документів за наслідками надання аудиторських послуг в Україні:

- A. Верховна Рада України;
- B. аудиторська фірма;
- C. Аудиторська палата України;
- D. Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України.

- 3. Яка із перелічених послуг відноситься до супутніх аудиту:**
- A. оглядова (експрес) перевірка;
 - B. консультації з оподаткування;
 - C. компіляція (трансформація) бухгалтерського обліку.
 - D. всі відповіді правильні.
- 4. Залежно від об'єктів розрізняють аудиторські послуги:**
- A. огляд бухгалтерської звітності, операційна перевірка, компіляція обліку;
 - B. перевірка фінансової звітності, процедури узгодження, операційний аудит;
 - C. загальний, банківський аудит, перевірка фінансових посередників;
 - D. немає правильної відповіді.
- 5. Аудит або аудиторська послуга, що надається аудиторською фірмою (аудитором) за рішенням господарюючого суб'єкта - це:**
- A. внутрішній аудит;
 - B. фінансовий аудит;
 - C. обов'язковий аудит;
 - D. ініціативний аудит.
- 6. В якій формі можуть надаватись аудиторські послуги:**
- A. аудиторські перевірки, експертизи, консультації;
 - B. аналіз фінансово-господарської діяльності;
 - C. консультації з питань бухгалтерського обліку, звітності, оподаткування, аналізу фінансово-господарської діяльності;
 - D. всі відповіді правильні.
- 7. Аудиторські послуги у вигляді консультацій можуть надаватись як усно, так і письмово:**
- A. так;
 - B. ні.
- 8. Аудиторські послуги надаються:**
- A. виключно на підставі договору;
 - B. на підставі договору і письмового звернення замовника до аудитора;
 - C. за рекомендацією попереднього замовника;
 - D. за письмовим зверненням замовника до аудитора.
- 9. Аудит відрізняється від супутніх послуг:**
- A. рівнем впевненості аудитора;
 - B. кількістю необхідних аудиторських доказів;
 - C. характером аудиторських процедур;
 - D. усе перелічене.
- 10. Чи має право аудиторська фірма проводити аудиторську перевірку підприємства - клієнта, якому вона надавала послуги зі складання фінансової звітності:**
- A. ні;
 - B. так;
 - C. так, з дозволу Аудиторської палати України;

Д. так, за наказом Міністерства фінансів України.

4. Виконати графічний диктант:

Примітка: відповідь «так» позначається графічним знаком «○», а відповідь «ні» – «—».

1. Чи вірно, що до консультаційних відносяться послуги: по постановці і відновленню бухгалтерського обліку; складанню декларації про доходи і фінансової звітності; аналіз фінансово-господарської діяльності; оцінка активів і пасивів підприємства; консультування з питань податкового законодавства.

2. Чи вірно, що консультування здійснюється за усною домовленістю між клієнтом та аудитором.

3. Чи вірно, що перелік послуг, які можуть надавати аудитори (аудиторські фірми), визначається Аудиторською палатою України відповідно до стандартів аудиту.

4. Чи вірно, що аудиторські послуги у вигляді експертиз оформляються довідкою або листом-зобов'язанням.

5. Чи вірно, що Спілка аудиторів України здійснює контроль за якістю наданих аудиторських послуг.

6. Чи вірно, що у договорі про надання інших аудиторських послуг передбачаються предмет і термін перевірки, обсяг аудиторських послуг, розмір і умови оплати, відповідальність сторін.

7. Чи вірно, що аудитори і аудиторські фірми під час здійснення аудиторської діяльності мають право самостійно визначати форми і методи надання аудиторських послуг.

8. Чи вірно, що аудитори та аудиторські фірми зобов'язанні обмежувати свою діяльність наданням аудиторських послуг.

9. Чи вірно, що аудиторські послуги у вигляді консультацій можуть надаватися тільки в письмовому вигляді.

10. Чи вірно, що забороняється проведення аудиту, якщо розмір винагороди за надання аудиторських послуг не враховує необхідного для якісного виконання таких послуг часу, належних навичок, знань, професійної кваліфікації та ступінь відповідальності аудитора.

Література: [3, 5, 10, 11, 12].

Навчальне видання

Шендригоренко Марина Трохимівна

Кафедра обліку та аудиту

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

АУДИТ

Формат 60×84/8. Ум. др. арк. 2,7.

Донецький національний університет
економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського
50042, Дніпропетровська обл.,
м. Кривий Ріг, вул. Курчатова, 13.
Свідоцтво суб'єкта видавничої
справи ДК № 4929 від 07.07.2015 р.

